DE HERVORMDE VAAN

Orgaan van de bond van Nederlandse Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

69e jaargang - No. 3 - maart 2009

Colofon

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Ned. Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Verschijnt maandelijks. Voor leden gratis.
Niet-leden € 12,50 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. M. Post (Studieblokken)
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Hongaarseplein 14, 3252 AR Goedereede
tel.: 0187 - 493935

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pellikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten
tel.: 033 - 2982760

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filternet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Ned. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij april/mei-nummer
De kopij voor het april/mei-nummer moet vóór
21 maart bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Calvijn

Gereinigd door Zijn bloed

...en het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonden.

1 Johannes 1:7

Door de verdienste van Christus krijgen wij deel aan de genade. Hieronder verstaan wij: dat wij door Zijn bloed gereinigd zijn en dat Zijn dood de verzoening voor onze zonden was. Zijn bloed reinigt ons van alle zonde (1 Joh. 1:7). „Dit is het bloed, hetwelk voor u vergoten wordt" (Luk. 22:20). Als dit de uitwerking is van Zijn vergoten bloed, dat onze zonden ons niet toegerekend worden, dan volgt daaruit dat door die losprijs aan Gods eis voldaan is.

Het woord van de Doper heeft daarop betrekking: „Zie het Lam Gods dat de zonde der wereld wegneemt" (Joh. 1:19). Want hij stelt Christus tegenover alle offeranden der wet. Dit is om ons te leren dat in hem alleen vervuld is wat door deze zinnebeelden voorgesteld is. En wij weten wat Mozes overal zegt: de ongerechtigheid zal verzoend worden en de zonde zal uitgewist en vergeven worden. Kortom, in de oude zinnebeelden worden wij zeer goed onderricht welke de kracht en uitwerking van Christus' dood is. En in de brief aan de Hebreeën (9:22) legt de apostel deze zaak uit. Terecht gaat hij van het beginsel uit dat er geen vergeving van zonden zonder bloedstorting plaatsvindt. Daaruit leidt hij af dat Christus eenmaal verschen is om de zonde door Zijn offer te vernietigen. Ook dat Hij geofferd is om veler zonden weg te nemen (vers 12). Hij heeft toch tevoren gezegd dat Hij niet door het bloed van bokken of kalveren, maar door Zijn eigen bloed eenmaal ingegaan was in het heiligdom en een eeuwige verlossing teweeggebracht heeft.

Inhoud

blz.

Woorden van Calvijn 2
Meditatie 3
Bijbelstudie O.T. 4
Bijbelstudie N.T. 7
Van de voorzitter 10
In the picture 11
Bidden met je kind. 12
Organisatienieuws 14
Overlijdensberichten 15
Huishoudelijke Vergadering 2009 16

Meditatie

Ds. E. de Mots

Voorbijgaan.....

Wanneer Ik het bloed zie, zal Ik u ***voorbijgaan****. (Exodus 12: 13m)*

Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij ***voorbijgaan****. (Mattheüs 26: 39m.)*

Eén woord was wel heel belangrijk in die laatste nacht. Die laatste nacht in Egypte. Maar ook die laatste nacht in een Hof, de Hof van Gethsemané. Het is het woord 'voorbijgaan', de titel boven deze meditatie. Daar zit alles aan vast.
Het voelt niet prettig als mensen ons hier niet zien staan. Aan ons voorbijgaan, voorbij léven! Maar in die laatste nacht is het van levensbelang. Want: leven en dood is ermee gemoeid! Voor een volk (Israël) betekent het leven, voor Gods Zoon (Jezus) de dood!

Daarom is het ook een treffend woord in Exodus 12 en in het Evangelie. De eerste keer wordt het door God Zelf gebruikt, de tweede keer door Jezus Zelf. Het is dus een woord van 'de andere kant.' Wij zouden er nooit op gekomen zijn. Om deze weg van redding en behoud te kiezen. Om op deze wijze te verlossen en werkelijke bevrijding te schenken! Het is God Zélf dan ook, Jezus, Die ermee komen!

Er hangt dan ook alles van af. Een toekomst. Israëls toekomst. De uwe en de mijne.
Israël staat in Egypte op de drempel van vertrek. Negen plagen zijn er geweest, de tiende komt. Het volk kreeg de opdracht alles gereed te maken voor vertrek. Maar dat zou niet zonder slag of stoot zijn. Er moest een lam geslacht worden. Het bloed van dit lam moest worden opgevangen in een schaal. Met een soort kwast diende dit vervolgens aan de deurposten van de woningen gestreken worden.

Bloed!: niet slechts als een teken van gehoorzaamheid. Maar ook en vooral als een teken van behoud! Van veiligheid! Veilig voor het verderf, veilig voor de dood. Want een verderfengel zou die nacht rondgaan en alle eerstgeborenen in Egypte doden. Maar als God dat bloed ziet, zal Hij voorbijgaan. Sparend en bewarend! Dat bloed is dus allesbepalend en allesbeslissend. Zonder bloed geen redding.

Daar is niets aan veranderd. Ook u en ik hebben dat bloed zo nodig in ons leven. Zonder dat bloed verkeer ik ook voortdurend in levensgevaar. Leef ik nog voor eigen rekening. Leef ik nog in de zonde. Kan ik God niet ontmoeten. Liep u er ook al tegenaan in uw leven? Hebt u ook leren verstaan dat u zonder dat bloed niet voor God kunt bestaan?
Is er geen eeuwig wel of wee mee gemoeid?

Wat een wonder dan, in die andere laatste nacht. Nooit is het zo donker geweest als toen. Niet voor velen maar in het bijzonder voor Eén. Vóór Hem niet de weg naar de vrijheid maar de weg naar de dood, de kruisdood! Voor Hem geen vrijheid maar binding en gebonden worden. Vastgebonden, vastgespijkerd aan het kruis. Deze nacht komt het op Hem af: het verdérf! De beker, de beker van Gods toorn. Levensgroot en levensecht staat het voor Hem!

Zodanig dat Hij bidt, bidt om... voorbijgaan! **Mijn Vader, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan...** Opnieuw dat woord: voorbijgaan. Ga Mij, O Vader, sparend en bewarend voorbij. Laat het aan Mij voorbijgaan. Sla Mij, ook Mij over. Zoals U eens Israël Uw volk in die andere laatste nacht oversloeg. Als het toch mogelijk is....

O, beste lezer: het zou toch verhoord zijn!.....
Er was geen redden meer aan. Aan u en mij. Het zou ons de eeuwige dood gekost hebben. Maar nu het grote wonder: aan Zijn eigen Kind gaat God niet voorbij! Hém spaart Hij nu niet. Helemaal niet zelfs.

Het kost Jezus Zijn bloed, het leven! Hij moet het met de dood bekopen. Opdat Hij zondaren sparend voorbijgaat. U en mij die gelovig beseffen: mij had Hij niet hoeven sparen. Ik verdien straf. Ik ben Zijn gramschap dubbel waardig. (Ps. 51) Maar die laatste nacht is mijn redding, mijn behoud! Gespaard, voor eeuwig gespaard om Jezus wil!

Bijbelstudie O.T.

2 Koningen 6 : 1–23

Ds. J.H. Lammers

Vers 1-7

Het is niet duidelijk waar deze geschiedenis zich afspeelt. Waarschijnlijk in Jericho, omdat dit dichtbij de Jordaan ligt. De profetenleerlingen hebben geen ruimte om in te wonen of in samen te komen om onderwezen te worden. Helemaal duidelijk is het niet. Het getal der profeten is blijkbaar sterk gegroeid. Aan Elisa vragen ze of hij het goed vindt dat ze samen hout gaan hakken. Van het hout kunnen ze dan balken maken. Elisa geeft zijn goedkeuring. Na een vraag van één van de leerlingen gaat Elisa mee. Dan gebeurt er een ongeluk. Tijdens het hakken vliegt er een ijzeren bijlblad van de steel en valt in het water. De gedupeerde hakker kan nu niet verder werken. Bovendien ontstaat er een probleem omdat hij de bijl heeft geleend. Hoe moet hij de eigenaar onder ogen komen? De man neemt onmiddellijk de toevlucht tot Elisa, van wiens wondermacht hij hulp verwacht. Zijn roep om hulp is niet tevergeefs. Elisa werpt een stuk hout in het water en laat het ijzer weer boven drijven. Sommige uitleggers denken aan een natuurlijke verklaring. Toch blijkt uit alles dat we te maken hebben met een bijzonder ingrijpen van God. Het ijzer komt zo dichtbij de oever dat het zo gepakt kan worden.

Vers 8

De verhouding tussen Benhadad, de koning van Syrië, en Joram, de koning van Israël, is slecht. Benhadad heeft het plan om Joram in een hinderlaag te laten lopen. Helaas is Benhadad ondankbaar. De God van Israël heeft ervoor gezorgd dat zijn hoofdofficier Naäman genezen is van zijn melaatsheid. En nu onderneemt hij allerlei vijandelijkheden tegen het volk van God. Of is hij misschien boos, omdat Naäman genezen is van zijn afgodendienst?
Benhadad overlegt met zijn hovelingen, ministers en generaals. De naam van Naäman wordt niet genoemd. Heeft hij alleen voor deze veldtocht de dienst geweigerd? Of heeft hij de dienst van Benhadad verlaten? Of heeft hij van de koning vanwege de verandering in zijn leven ontslag gekregen?
Op de geheime vergadering, die door de koning is belegd, wordt een punt bepaald, waar ze het zwakkere leger van Israël zullen bestoken, wanneer het voorbijtrekt. Op deze manier kan men zo snel mogelijk doorstoten tot de hoofdstad Samaria en het innemen.

Vers 9-14

Benhadad en de zijnen houden echter geen rekening met Gods raad. Hij is de stille getuige geweest op de vergadering. Zijn oog ziet alles en Zijn oor hoort alles. Hij weet af van de plannen die in het diepste geheim gemaakt zijn. Hij geeft het Zijn profeet Elisa te kennen. Elisa waarschuwt daarna koning Joram. De koning gehoorzaamt het woord van de profeet. Het gevolg is dat de Syriërs de overwinning niet kunnen behalen. Herhaaldelijk

worden zij teruggedreven. Benhadad denkt aan verraad en zoekt naar een zondebok. Onder de hovelingen is er één die heftig protesteert. Hij roept uit: "Nee, mijnheer de koning, maar Elisa de profeet in Israël geeft het de koning te kennen de woorden die u in uw slaapkamer spreekt". Zelfs onder de heidenen is er één die niet onwetend is aangaande God.
Benhadad neemt onmiddellijk zijn maatregelen. Elisa is gevaarlijk en moet onschadelijk worden gemaakt. Hij zendt zijn verkenners uit om Elisa op te sporen en ontvangt het bericht dat deze zich bevindt in Dothan, een kleine plaats, die door bergen wordt omringd. De plaats waar Jozef zijn broers aantrof toen hij hen achterna reisde (Genesis 37: 17). Daarheen zendt Benhadad een sterk leger om Elisa gevangen te nemen.
Naast het geweld is er de list. Hij laat het stadje omsingelen, zodat men de nadering van de vijand niet kan bespeuren. Tegen het aanbreken van de dag zal om de uitlevering van Elisa worden gevraagd. Geeft men niet toe, dan zal men met harde hand optreden. Elisa bevindt zich in een groot gevaar.

Vers 15-17

Als de knecht, van wie we de naam niet horen, 's morgens wakker wordt om alles in gereedheid te gaan brengen voor de komende dag, ziet hij de Syrische legermacht die zich rond de stad heeft gelegerd en wordt bang. Hij gaat naar zijn meester en roept: "Ach, mijn heer, hoe zullen wij doen" (vers 15).
Elisa blijft kalm. Hij ziet wat zijn knecht niet ziet. Hij aanschouwt een hemelse legermacht. Het is niet te ontkennen dat er gevaar is, maar hij belijdt: "Vrees niet, want die bij ons zijn, zijn meer dan die bij hen zijn" (vers 16). Welk een verschil tussen de jongen en Elisa. De jongen ziet de geestelijke werkelijkheid niet, Elisa wel.

De Naam van de Heilige Geest wordt niet genoemd in dit bijbelgedeelte. Ik meen dat het wel over Zijn werk gaat. Vanuit dit schriftgedeelte mogen we van de Geest zeggen dat Hij geeft verlichte ogen van het verstand. Dat is nodig, omdat onze ogen gesloten zijn. De knecht had veel over voor de dienst van God. Hij was altijd in de buurt van Elisa. En toch was hij blind voor God en goddelijke zaken. Elisa weet zich echter afhankelijkheid van God en bidt: "HEERE, open toch zijn ogen, dat hij zie".
Het gebed om verlichting is noodzakelijk, omdat wij worden omringd door vijanden. Deze vijanden zijn niet met het gewone oog door ons te zien. Het zijn geestelijke vijanden. Er zijn geduchte legermachten onder aanvoering van satan, de tegenstander van God, die het gemunt hebben op de ondergang van de gemeente. "Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht" (Efeze 6).

De Heere is de verhoorder van de gebeden. Als Hij de ogen opent, gaat er een nieuwe wereld voor ons open: de wereld van God. De knecht ziet nu niet alleen de gevaren. Hij ziet dat de bergen vol vurige wagens en paarden zijn. De Heere heeft Zijn engelen gezonden om Elisa en zijn knecht te beschermen.

Engelen

Sommigen zijn beducht om aan engelen te denken. Ze zijn bang dat het afleidt van de eer van God. Als wij de engelen losmaken van God en van Jezus dan lopen wij het gevaar in occult vaarwater terecht te komen. Laten we aan de andere kant geen gedeelten van de bijbel liggen, als we hier niet van willen weten? Ik denk aan psalm 34: 8: "De engel des Heeren legert Zich rondom degenen, die Hem vrezen, en rukt hen uit". En psalm 91: 11,12: "Want Hij zal Zijn engelen van u bevelen, dat zij u bewaren in al uw wegen. Zij zullen

u op de handen dragen, opdat gij uw voet aan geen steen stoot". Niet alleen in het O.T., maar ook in het N.T. horen we over engelen. We lezen in Hebreën 1: 14: "Zijn zij niet allen gedienstige geesten, die tot dienst uitgezonden worden, om dergenen wil, die de zaligheid beërven zullen".

De engelen hebben een belangrijke taak. Elia hebben ze gebracht in de hemelse heerlijkheid (2 Koningen 2: 11). Elisa beschermen ze in de gevaren op deze aarde. Ze hebben een plaats in de triomferende kerk om God met de gezaligden te loven en te prijzen. Ze zijn bij de strijdende kerk hier op aarde.

De Heere Jezus

De engelen worden niet uitgezonden omwille van Elisa, maar om Hem, Die meer is dan Elisa, onze Heere Jezus Christus. We zien hem in de hof van Gethsémané. Een grote schare met wapens wordt op Jezus afgestuurd. Op het moment dat Hij gevangen genomen wordt slaat Petrus met zijn zwaard het oor van de hogepriester af. Jezus wijst de actie van zijn discipel af. Hij zegt: "Of meent gij, dat Ik Mijn vader nu niet kan bidden en Hij zal Mij meer dan 12 legioenen engelen bijzetten" (Matth. 26: 53). Jezus maakt hier geen gebruik van. Hij geeft Zichzelf over om een volkomen verzoening aan te brengen.
Christus heeft het zwaarder te verduren dan Elisa. Op het moment dat Hij op het kruis door de vijanden verpletterd lijkt te worden, overwint Hij ze. Hij slaat de machten van de duisternis met machteloosheid. Hij triomfeert over hen, als Hij opstaat uit de dood. Hij gaat aan het hoofd en achter Hem de ontwapende machten, de duivel, de dood, de hel, de legioenen demonen. Die in de Heere Jezus gelooft, mag persoonlijk weten en ervaren dat de vijanden overwonnen zijn.
Uit onszelf zijn wij echter geestelijk blind. Het is de Heilige Geest Die onze ogen opent voor onze zonde, zodat we in berouw naar de Heere gaan. Hij opent onze ogen ook voor de Heere Jezus, Die ons Zalig maakt. Hij doet ons wederomgeboren worden, zodat we belijden: "Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting van de kennis van de heerlijkheid van God in het aangezicht van Jezus Christus" (2 Korinthe 4: 6).
Allen die ogen van het geloof ontvangen hebben, mogen verwonderd zijn. De Heere beschermt mij, terwijl ik Hem er niet om heb gevraagd. Ik mag belijden met Elisa: "Die bij ons zijn, zijn meer dan die bij hen zijn". Nu mag ik het zelf ervaren in mijn eigen hart dat het waar is wat de Heere heeft beloofd. Dat geeft rust, vastheid en blijdschap.
Het is gevaarlijk om mij heen. Ik hoef niet bang te zijn. De Heere is met mij. Zijn genade is dichter bij mij dan dat de vijanden mij omringen. Zij staat in tussen mij en de duivelen, tussen mij en mijn schuldige verleden, tussen mij en mijn zonden, tussen mij en mijn levensnoden, mijn ziekte, mijn pijn. Bij de Heere alleen zijn wij veilig. De kerk is een minderheid geworden in ons land. Het komt voor dat iemand de enige is in een klas of op het werk die met God en Zijn Woord rekening houdt. Ik mag weten dat God met mij is en dat Zijn engelen als vrienden mij omringen. Ik zie ze niet, net zo min als ik de duivelen zie. Dankzij de engelen zijn we toch in de meerderheid en mogen we moedig onze plaats in de samenleving innemen.

Vers 18-23

Elisa en zijn knecht dalen af weg van Dothan, omringd door hemelse legerscharen. De mannen komen op hen af. Elisa bidt dat de ogen van de vijanden verblind mogen worden. De Heere verhoort het gebed. De mannen hebben niet door dat het Elisa zelf is. Elisa neemt de mannen mee naar de hoofdstad Samaria. Twee mannen leiden een grote legermacht over een afstand van ongeveer twintig kilometer. In Samaria worden de ogen op het gebed van Elisa weer geopend. De koning wil hen doden. Achter zijn beleefdheid tegenover Elisa ("mijn vader") brandt de moordlust. Elisa verhindert het plan van de koning. Hij geeft de opdracht dat aan de gevangen genomen soldaten brood en water wordt gegeven, zodat ze eten en drinken. Na de maaltijd te hebben genuttigd mogen ze gaan. De soldaten moeten diep verwonderd zijn geweest. De profeet op wie ze het gemunt hadden, is juist degenen die voor hen pleit. Ze hebben de dood verdiend, maar uit genade krijgen ze het leven. Ook hierin is Elisa een type van de Heere Jezus.

Gespreksvragen:

1. Elisa spreekt voortdurend tot de koning. Hoe kan de kerk vandaag profetisch spreken richting de overheid?
2. Het behoort bij het werk van de Heilige Geest om blinde ogen te openen. Wat houdt dit in? Is het werk van de Geest na te gaan? (vgl. Johannes 9)
3. Elisa bidt voor zijn knecht. Spreek met elkaar over de kracht van het gebed voor elkaar.
4. Wat verwacht u van de voorbede van Christus (vgl. Luk 22: 32 en Romeinen 8: 34)?
5. Vindt u dat we meer aandacht aan engelen moeten besteden dan tot nu toe? Waarom wel/niet? Zoek eens meer gegevens in de bijbel over engelen.
6. Heeft iedere gelovige een beschermengel? Wat betekent Mattheüs 18: 10?
7. De vijandelijke soldaten blijven dankzij Elisa in leven, hoewel zij hem wilden doden. Hoe gaan wij om met mensen die ons kwaad willen doen?

Bijbelstudie N.T.

Wandelen als kinderen van het licht

Schriftgedeelte: Efeze 5 : 1–21

Ds. J.C. Schuurman

Het gedeelte dat in deze achtste bijbelstudie onze aandacht vraagt, sluit nauw bij het voorafgaande aan. De thematiek van de oude en de nieuwe mens krijgt een vervolg in de wandel als kind van het licht. Wie deze wandel kent heeft ook te maken met de strijd tegen de duisternis. Dat is onvermijdelijk. Hoe nodig is de leiding van de Heilige Geest!

Op grond van Christus' offer

Paulus zet in met het appèl om *navolgers van God* te zijn. Uiteraard wordt niet bedoeld dat de gemeenteleden van Efeze God moeten nadoen of imiteren. Dat is voor ons mensen volstrekt onmogelijk. Het gaat erom dat in de gelovigen bepaalde trekken zijn terug te vinden van de hemelse Vader Wiens *geliefde kinderen* zij zijn. Als God ons vernieuwt, herschept Hij ons naar Zijn beeld. En dat uit zich in het *wandelen in de liefde*.
Het is goed om te weten dat Paulus in vers 2 voor liefde het woord agapè gebruikt. Het betreft die unieke liefde van goddelijk gehalte. Het is gevende liefde die zichzelf niet zoekt (vgl. 1 Kor. 13 : 5). Deze liefde zegt eerst 'Hij', daarna 'jij' en pas in laatste instantie 'ik'. Dat is dus een andere volgorde dan die van de persoonsvormen die we op school leren (ik – jij – hij / zij).
Is deze bijzondere liefde wel haalbaar voor een mens? Nee en ja. Nee zolang we op onszelf zien. En ja zodra er sprake is van een levende verbondenheid met Christus. Vandaar dat Paulus wijst op Diens *liefde en Zelfovergave*. Los van de Heere Jezus zijn we egocentrische mensen die de zichzelf verloochenende liefde niet opbrengen. Laten we daar maar heel duidelijk in zijn. Het geheim van een wandel in de liefde ligt in het *offer* van onze Zaligmaker op Golgotha gebracht. Zijn kruisoffer heeft verzoenende en vernieuwende kracht omdat het God behaagt. Of zoals Paulus letterlijk schrijft: het heeft *voor God een welriekende reuk* (vgl. o.a. Gen. 8 : 21, Ex. 29 : 18 en Lev. 1 : 9).

Wat niet mag voorkomen

Evenals in hoofdstuk 4 noemt Paulus een

aantal concrete zaken waarvan binnen de gemeente radicaal afstand moet worden genomen. Omwille van God en Christus!!! Volgens vers 3 gaat het om *hoererij en alle onreinheid, of gierigheid*. Zonden op seksueel terrein maken veel stuk. Maar ook hebzucht vormt een groot gevaar. Let erop dat Paulus schrijft dat dergelijke zonden ook *niet genoemd* mogen worden binnen de gemeente. Laten ze dus ook geen onderwerp van gesprek (roddel?) zijn. Zo'n houding *betaamt de heiligen*, aldus de apostel.
In vers 4 voegt Paulus aan zijn opsomming nog een aantal woorden toe die ons taalgebruik betreffen. Met *oneerbaarheid* wordt vuile schuttingtaal bedoeld. Pas ook op voor allerlei onzinnig gepraat zonder inhoud (*zot geklap en gekkernij*).
Treffend is de korte opmerking aan het einde van vers 4: *maar veelmeer dankzegging*. Ja, dat is taal die christenen past. Dat we de Heere danken voor Wie Hij is én voor alles wat Hij geeft en doet.

Wat er op het spel staat

Vergeet niet dat er veel op het spel staat: onze eeuwige bestemming. En dat *wéten ze in Efeze* (vers 5). Wij weten het trouwens ook! We kunnen *de erfenis van het Koninkrijk van God en van Christus* verspelen. Hoe dan? Door te volharden in de bovengenoemde zonden. En je kunt onmogelijk het Koninkrijk der hemelen binnengaan als *hoereerder of onreine of gierigaard*. Want dan ben je tevens een *afgodendienaar*. Voor hen is er geen ruimte in Gods heerlijkheid (vgl. Openb. 21 : 8 en 22 : 15). Hier stuiten we op de ernst van het evangelie. Het is niet om het even hoe je leeft ...!
Daarom waarschuwt Paulus ook voor *verleidelijke woorden* (vers 6). Hebben we te denken aan de mooie verhalen van dwaalleraars? In ieder geval wordt het kwade goed gepraat! Helaas komt dat nog altijd voor binnen de gemeente van Christus. Té vaak horen we jongeren en ouderen zeggen: 'wat zit daar nou voor kwaad in?' Wees op uw hoede! Want *kinderen van de ongehoorzaamheid* roepen met hun manier van doen wel Gods toorn op. Vandaar de aansporing *om hun medegenoten niet te zijn*. Het grondwoord komt uit de zakenwereld en betekent zoiets als 'vennoten'. Heldere en radicale taal van de apostel!

Licht in de Heere

In vers 8 wordt teruggegrepen op de enorme verandering in het leven van de gelovigen in Efeze. *Eertijds waren ze duisternis*. Hun hele bestaan werd door de macht van de boze beheerst. Wat heeft de zonde diep ingegrepen. Van nature zíjn (!) we duisternis.
Maar dat wordt door Gods genade anders. Gelovigen zíjn (!) *licht in de Heere*. Ja, ín Hem. Want 'de kerk is geen zelfstandige lichtbron, zij is licht in verbondenheid met Christus en in gelovige onderworpenheid aan Hem' (L. Floor). En dat vraagt om het *wandelen als kinderen van het licht*.

Vrucht van de Geest

Hoe uit zich dat? In ieder geval op twee verschillende manieren:
1. In *de vrucht van de Geest*. Sommige handschriften hebben de vrucht van het licht (een lezing die onder meer door Calvijn wordt gevolgd). Qua betekenis komt het op hetzelfde neer. Vers 9 is eigenlijk een opmerking tussendoor – vandaar de haakjes! Maar juist van die tussenopmerkingen zijn vaak uiterst belangrijk. Zo is het ook hier.
In Galaten 5 : 22 laat Paulus de vrucht van de Geest in maar liefst negen onderdelen uiteen vallen. Hier beperkt hij zich tot een drietal aspecten: *goedheid, rechtvaardigheid en waarheid*. Het leven van een kind van het licht wordt dáárdoor gekenmerkt dat hij of zij in alle (!) opzichten goed voor een ander is, eerlijk en betrouwbaar. Uiteraard is het niet voor niets dat Paulus van vrúcht spreekt. Vruchten zijn immers geen menselijk product maar het werk van de Geest.
2. Bij de wandel in het licht hoort ook dat we *beproeven wat de Heere behaagt* (vers 10). Het gaat om een geestelijk onderscheidingsvermogen waarvoor de fijngevoeligheid van de Heilige Geest nodig is. Uiteraard vraagt dat een biddend leven dichtbij het Woord: 'Heere, wat wilt U dat ik doen zal?' Om zó tot verantwoorde keuzes te komen.

Het kwaad bestraffen

Dat zal in de praktijk betekenen dat we *geen gemeenschap hebben met de onvruchtbare werken van de duisternis* (vers 11). Laat het ons niet

ontgaan dat Paulus deze werken onvruchtbaar (!) noemt. Ze hebben geen enkele waarde voor het Koninkrijk van God. Integendeel. Ze strijden met Gods heilige wil en wet.
Ondertussen roept de apostel ons op om de werken van de duisternis te ontmaskeren en *te bestraffen*. Durven wij de zonde aan te wijzen bij onze kinderen, binnen de gemeente en in de wereld? Of laten we het gemakshalve of uit angst maar na? Het ontbreekt ons nogal eens aan moed om zonde zonde te noemen. Zie in dit verband Leviticus 19 : 17b.
Uit vers 12 kunnen we opmaken dat Paulus aan ingrijpende (*schandelijke*) praktijken denkt die het daglicht niet kunnen verdragen. Vandaar dat ze *heimelijk geschieden*. We merken aan de apostel dat hij er geen enkele behoefte aan heeft om de bedoelde zonden concreet uit te spreken. Daarvoor zijn ze gewoon té schandelijk!
Maar zodra het licht van het evangelie in mensenlevens gaat schijnen, komt de zonde als zonde openbaar. *Want al wat openbaar maakt, is licht* (vers 13). Gelukkig wie dan tot het inzicht komt tegen God gezondigd te hebben. Dan wordt het een heilzame ontmaskering die tot bekering leidt!

Een lied

In vers 14 citeert Paulus een lied (aldus vele uitleggers). Mogelijk gaat het om een doophymne waarin Jesaja 60 : 1 doorklinkt. Het is een krachtig appèl aan het adres van mensen die (in geestelijk opzicht) *slapen en dood zijn, om te ontwaken en op te staan*. Dit appèl hebben niet alleen buitenstaanders nodig maar ook gemeenteleden. Ook als we de Heere vrezen kunnen we immers indutten. En wie heeft er geen last van geestelijke doodsheid?
Er is er maar Één Die hier verandering in brengt: de levensvorst *Christus*. Heerlijk als Hij Zelf met de glans van Zijn opstandingskracht verschijnt. In vers 14b wordt het beloofd: *Hij zál over u lichten*!
Dat heeft gevolgen voor de levenswandel van de gemeente. Er is in vers 15 sprake van *voorzichtig wandelen, niet als onwijzen, maar als wijzen*. De tegenstelling wijs – dwaas komen we in de Schrift dikwijls tegen (denk aan het boek Spreuken en enkele gelijkenissen van Christus). Gelet op vers 17 zal Paulus hier vooral bedoelen dat we *Gods wil verstaan* en daarnaar handelen. Dat kan alleen vanuit een levende omgang met het Woord in de g(G)eest van Psalm 119.
Wat is het belangrijk om *voorzichtig* te zijn. In het grondwoord schuilen noties als nauwgezet, zorgvuldig en doordacht. Wie Jezus volgt holt 'niet als een blind paard doldriest voort op elke weg die hem goed lijkt. Integendeel, hij zal voortdurend letten op de voetangels en klemmen waarmee zijn weg is bezaaid' (C. den Boer).
Zó wordt het onder de leiding van de Heilige Geest ook geleerd om *de tijd uit te kopen* (vers 16). Tijd is kostbaar. 'Elke gelegenheid om God volgens Zijn wil te dienen moet aangegrepen worden' (L. Floor). Dit vermaan klemt temeer *omdat de dagen boos zijn*. We leven temidden van veel verleidingen die ons willen wegtrekken bij God vandaan.

Laat u vervullen met de Geest

Zo'n verleiding is bijvoorbeeld *dronkenschap* (vers 18). Vermoedelijk snijdt Paulus dit punt aan in verband met de uitbundige feesten ter ere van de wijngod Bacchus. 'Drank maakt meer kapot dan je lief is' – dat hebben velen helaas ervaren. De apostel spreekt niet voor niets van *overdaad* (= losbandigheid). En het is een indringende vraag of de christelijke gemeente op dit punt wel een eigen levensstijl heeft. Ook onder kerkelijke jongeren en ouderen komt té vaak drankmisbruik voor.
Het kan ook anders: *Wordt vervuld met de Geest*. Paulus gebruikt de passieve vorm omdat het ten diepste een daad van God is. Tegelijk spoort hij tot deze vervulling aan omdat het tevens een opdracht is. We kunnen ook vertalen: *Láát u vervullen met de Geest*. Vervullen is typisch een woord dat bij de Heilige Geest past. Hij wil ons hele bestaan doordringen en beheersen. Dat moet telkens weer gebeuren. In de gebruikte werkwoordsvorm ligt opgesloten dat het om een *voortdurend vervuld worden gaat*.

Prijzen - danken - onderdanig zijn

Paulus noemt in de verzen 19 – 21 drie dingen waarin de vervulling met de Geest blijkt: 1. *In het onder (of tót) elkaar spreken met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen*. Zingen

is in het leven van het geloof een belangrijk element. Het verjaagt de duivel (Luther). Wat zouden onze erediensten verschralen als er niet gezongen werd! De psalmen staan voorop, de gebeden- en liedbundel die ons in de Schrift gegeven is. In de psalmen treffen we de hoogten en de diepten aan die zich in het leven met de Heere voordoen. Daarnaast zijn er ook andere liederen. Het komt er vooral op aan dat we de Heere in ons hart grootmaken en prijzen.

2. *In het altijd danken over alle dingen.* Dat wil zeggen dat we God de Vader vóór alles danken. Maar wel dat we Hem ín alle omstandigheden de dank brengen (vgl. Hand. 16 : 25). Vooral *voor Wie Hij ís in onze Heere Jezus Christus.*
3. *In het elkaar onderdanig zijn in de vreze Gods.* Deze grondhouding is het werk van de Geest. In het vervolg gaat Paulus het onderdanig zijn concreet uitwerken (zoals we in de volgende bijbelstudie zullen zien).

Gespreksvragen:

1. Wat houdt het in om een navolger van God te zijn? Kunt u dit concretiseren vanuit het begin van hoofdstuk 5 en het slot van hoofdstuk 4? Wanneer is er sprake van 'een offer brengen'?
2. Het omgaan met de media stelt ons (vooral in gezinnen met opgroeiende kinderen) voor grote vragen. Kan wat Paulus in de verzen 3 – 7 schrijft, ons helpen?
3. Hoe leren we beproeven wat de Heere behaagt (vers 10 en vers 17)? Wat is daarvoor nodig? Zie ook Romeinen 12 : 2 en Filippensen 1 : 10.
4. Het lied uit vers 14 is een klemmend appèl. Maar hebben doden wel het vermogen om op te staan? Hoe zit dat? Vindt u het belangrijk dat de prediking appellerend is?
5. Sommige christenen zijn principieel geheelonthouder – hoe kijkt u hier tegenaan? Zouden wij binnen de gemeente kritischer en radicaler moeten zijn ten aanzien van alcoholgebruik?
6. Wat betekent zingen voor ons? Kunt u een lievelingspsalm of -lied noemen? Spreek ook door over de vraag of het wel kan: 'de Heere *altijd* danken'.

Van de voorzitter...

DS. W. WESTLAND

18 april

Op D.V. 18 april hopen we onze Huishoudelijke Vergadering te houden in Gouda. Misschien kijkt u wat vreemd aan tegen deze benaming: Huishoudelijke Vergadering. Als u een betere naam weet, sta ik open voor suggesties. Maar dit laat wel direct zien, waarom we bij elkaar komen. Er zijn nu eenmaal een aantal zakelijke dingen van onze Bond, die de aandacht vragen. Maar wanneer dat huishoudelijke vlot kan worden afgehandeld, blijft er genoeg tijd over voor bezinning op het onderwerp. Daarom is het fijn, wanneer u zoveel mogelijk naar Gouda komt. We hopen op een goede ontmoeting.

Op de achterzijde van dit blad vindt u de agenda voor deze vergadering.

Streekvergadering

Deze week was er een Streekvergadering in Klaaswaal. Door de donkere Hoekse Waard reed ik in de richting van de kerk, die mooi verlicht was. Om mij heen stopten verschillende auto's, en zag ik jongere en oudere mannen het verenigingsgebouw binnengaan. Toen we begonnen was de zaal goed gevuld, en met een stevig geluid klonk de eerste psalm. We dachten na over de Navolging van Christus, en zoals voor de hand lag, werd het boek van Thomas à Kempis er in betrokken. Na een gezellige pauze besprak onze 2e secretaris, dhr. M. Post enkele dingen over onze Mannenbond. Daarna hadden we een goede bespreking van het onderwerp. Na afloop spreek je nog deze en gene, en hoorde ik goede berichten van verschillende verenigingen. Met een dankbaar gevoel reed ik naar huis.
Waarom ik dit allemaal schrijf? Omdat die avond weer duidelijk werd, dat het goed is om elkaar te ontmoeten in breder verband. En het stimuleert om in eigen gemeente in kleinere kring weer verder te gaan. Daarom, wanneer er in uw omgeving een streekvergadering of een themadag is, probeer zoveel mogelijk aanwezig te zijn!

Tenslotte

Een hartelijke groet aan u allen, mede namens de andere bestuursleden.

In the picture

Ds. P.J. Teeuw

Eluana

Verschillende lezers zal deze naam nog wel bekend voorkomen. Een aantal weken geleden stond haar naam op de voorpagina's van de kranten. Eluana zorgde bijna voor een constitutionele crisis in Italië. Eluana Englaro lag na een ongeluk al bijna zeventien jaar lang in een onomkeerbare coma. Door sondevoeding werd ze in het leven gehouden. Haar vader had nu, via de rechter het voor elkaar gekregen dat de kunstmatige voeding beëindigd mocht worden, zodat Eluana kon sterven.
Het Vaticaan protesteerde en de regering-Berlusconi wilde haar sterven via een spoeddecreet tegenhouden. Eluana overleed tijdens het spoeddebat over het decreet.

Waar het mij omgaat is het volgende: velen hebben hierbij de gedachte, en misschien is dit bij u ook wel zo, dat zo'n leven toch geen leven is, waarom zou dan de sondevoeding niet gestaakt mogen worden? Best een moeilijk probleem. Daarom is het goed, dat er deskundigen zijn, die vanuit Gods Woord ook hierin leiding willen geven.

Onder de titel 'Kwetsbaar leven wordt steeds meer vogelvrij' reageerden in het RD van 10 februari de directeur en de voorzitter van de Nederlandse Patiëntenvereniging op dit overlijden. In hun schrijven wijzen zij erop, dat er in bepaalde situaties gevraagd kan worden: is het geven van sondevoeding nog wel zinvol? Dat zal per situatie bekeken moeten worden. Maar in het geval van Eluana ging het niet over het wel of niet zinvolle van kunstmatige voeding, maar over het zinvolle van het leven zelf. Men vond het leven van Eluana beneden de maat. De auteurs schrijven: 'Daar

zit ons grootste bezwaar. Hoe kwetsbaar en geschonden dit menselijk leven ook is, het valt onder de Bijbelse beschermwaardigheid van het leven. Hebben artsen dit niet beloofd met de eed van Hippocrates? Daar komt bij dat in de discussie verkeerde, versluierende en verwarrende begrippen worden gebruikt. Bij Eluana kan namelijk van euthanasie geen sprake zijn. Zij kan haar wil niet uiten en er is geen wilsverklaring. Er is evenmin sprake van versterven, zoals dat gebeurt bij een hoogbejaarde, die steeds minder eten en drinken tot zich neemt omdat het lichaam daaraan geen behoefte meer heeft en stervende is. Wanneer bij een comateuze patiënt wordt besloten om sondevoeding te onthouden, is dat geen 'natuurlijke vorm van versterven'. Het is een bewuste keuze om het leven te beëindigen. We erkennen de gebrokenheid in deze trieste levenssituaties. Maar dat ontslaat ons niet van de Bijbelse plicht van liefdevolle verzorging, inclusief het geven van sondevoeding'.

Wat is het nodig, dat in zulke moeilijke situaties toerusting gegeven wordt vanuit de Bijbel. De problemen op medisch-ethisch terrein zijn soms ontzettend moeilijk. Het gaat om leven en dood. Wat hebben allen, die op dit terrein werkzaam zijn de voorbede van de gemeente ook nodig. Want het gevaar is groot, dat we ons laten leiden door gevoelens in plaats van door het Woord van God.

Bidden met je kind

Ds. J.P. NAP

De Werkgroep Educatief Beraad (WEB) is al jarenlang een samenwerkingsverband van onze Mannenbond, de Vrouwenbond, de Zondagsscholenbond en de HGJB. Daar spraken we recent over het bidden en bijbellezen met je kind met het oog op een artikel in de bladen van elke Bond. U leest nu het artikel voor onze Hervormde Vaan. Ik beperk me tot het bidden, maar het bijbellezen is er onlosmakelijk mee verbonden.

Het bidden met je kind is belangrijk voor vaders van kinderen; voor grootvaders van kleinkinderen, maar ook voor mannen zonder kinderen bij wie toch af en toe kinderen over de vloer komen; mee-eten misschien. In diepe afhankelijkheid van de Heilige Geest.

Een herinnering

U zult zich vermoedelijk uit eigen kinderjaren het gebed herinneren, dat gebeden werd voor het slapen gaan:
Ik ga slapen, ik ben moe,
'k Sluit mijn oogjes beide toe,
Heere, houdt ook deze nacht
Over (naam) trouw de wacht.

En ook de volgende coupletten.
In de loop van de jaren zal dit gebed steeds minder gebeden zijn en kwamen er andere woorden voor in de plaats. Eigen woorden meestal. Het is dan leerzaam om voor uzelf na te gaan, waar en hoe de omslag/verandering in uw leven is gekomen.
Hetzelfde kan opgemerkt worden over de gebeden rondom de maaltijd.

- Vraag: Bidt u nu anders dan vroeger? Welke ontwikkeling ziet u in uw eigen gebeden vanaf de kinderleeftijd tot nu?

Voor en met je kind

Bidden voor je kind gaat vooraf aan het bidden met je kind. En het blijft 'levenslang'. Het is goed om al voor uw kind te bidden voordat het geboren is. Bidden om Gods zegen. Bidden dat het een kind van Hem mag zijn en worden. Zeker ook na de geboorte is het bidden voor je kind nodig.

Daarnaast is het goed om te bidden mèt je kind. Veel ouders beginnen met hun kind een formuliergebed of versje te leren. Bijvoorbeeld: 'Heere, zegen deze spijze/dit eten uit genade, Amen.'
Het is goed om dit als ouder te doen, waar de kinderen gewoon bij zijn. Ook als ze nog heel klein zijn, zeg maar tot een jaar of 2. Vanaf een jaar of 2 gaan ze allerlei woorden nazeggen. Ze kunnen dan ook leren een gebed na te zeggen: Bijvoorbeeld na het formuliergebed of versje nog iets kinderlijks. Zoals: *Dank u voor dit eten.*
Kinderen vanaf een jaar of 4 kunnen zelf al zinnen formuleren. U kunt ze ook zelf laten bidden. U kunt hen helpen door van te voren te vragen, waarvoor ze willen bidden/ danken.
Bij het ouder worden zult u als ouder moeten bijsturen en aanvullen. Kinderen denken vaak alleen aan het aardse (wij trouwens ook!) en het is goed om de zaken in het perspectief van de eeuwigheid te zetten. Dan komt ook vergeving van zonden aan bod, het nodig hebben van de Heilige Geest, en het dienen van de Heere. Maar er is ook alle ruimte om voor andere mensen/ kinderen te bidden en situaties in de wereld.
Per kind kan de zaak weer anders liggen. Dat moet je als ouder aanvoelen. Dat geldt voor veel dingen in de opvoeding: Wanneer is je kind aan iets toe...?
Vanaf ongeveer een jaar of 10 gebeurt het dat kinderen aangeven alleen te willen bidden.
Aan tafel bij het eten, bidden ze dan vaak ook niet meer hardop, maar zachtjes mee. Zo ook 's morgens en 's avonds bij het wakker worden en naar bed gaan. Dit zelf stil bidden is niet erg. De kern van het bidden is niet, dat het hardop gebeurt, maar dat het met het hart gebeurt. Wel blijft het belangrijk om het gebed te blijven 'bespreken'. Door als ouder te vragen: *Wat bid je? Wat bespreek je met God? Heb je daar- en daaraan gedacht?* Deze taken zijn evengoed van belang voor de moeder als de vader.

Als vader

Kinderen hebben een vader en een moeder. Het is van groot belang dat ook de vader zich verantwoordelijk weet voor de geloofsopvoeding van zijn kind. Ook voor het bidden met zijn kind. Door zijn vele bezigheden in dagelijks werk, in kerkenwerk, in noem maar op, moet hij zijn tijd goed bewaken.
Als vader moet u zich realiseren, dat u vader bent. U kunt en mag niet de opvoeding geheel aan moeder overlaten. Daarom moet vader de tijd nemen voor zijn kind(eren). Dan maar een uur later naar die vergadering. Heeft hij niet de taak om priester in zijn gezin te zijn?!

Voor veel vaders is dit in de praktijk niet eenvoudig. Daarom is het belangrijk om zich er allereerst van bewust te zijn, dat u vader bent en dat dat een taak meebrengt ten opzichte van uw kind. Zegt de apostel niet: Gij vaders, voedt uw kinderen op in de lering en vermaning des Heeren, Ef. 6:4. Wie zich van deze roeping van Godswege bewust is, zal ook praktische wegen zoeken en vinden om de vadertaak in de geloofsopvoeding van zijn kind ter hand te nemen. Ook als vader heb je je jawoord gegeven bij de doop van je kind.

Hardop bidden

In de praktijk blijkt dat veel vaders aan tafel bij het eten wel bidden, maar niet hardop. Nu schreef ik hierboven: De kern van het bidden is niet, dat het hardop gebeurt, maar dat het met het hart gebeurt. Dit ging over kinderen van 10 jaar en ouder. Toch wil ik wel pleiten voor het hardop bidden door de vaders.

- Vraag: Werd er door uw eigen vader vroeger hardop aan tafel gebeden? Wat heeft dat voor gevolg voor uw eigen bidden?

Hardop bidden, waarom?

Het gebed van vaders in het gezin is een voorbeeld voor het persoonlijk gebedsleven van de kinderen. Wanneer een vader hardop bidt, hoort het kind hoe er gebeden wordt en kan het daarvan leren. Je merkt het ook in het gebed van schoolgaande kinderen: vaak is daaruit te horen hoe de juf of meester bidt. Zo is ook het hardop bidden van de vaders een voorbeeld. Ook doet het een kind iets als vader concrete situaties van ziekte of zegen in het gebed aan de Heere opdraagt.

Veel vaders zien tegen het hardop bidden op. Vaak ook, omdat ze er zelf geen voorbeeld in gekregen hebben. Als je er als vader tegenop ziet, bedenk dan dat het niet gaat om een lang gebed, of een 'volmaakt' gebed, maar om een echt gebed. Daarbij zal het mooi zijn, als je niet altijd een formuliergebed bidt, maar ook een vrij gebed. Ik denk aan dat kind dat op school tegen de juf zei: Papa vertelt elke dag hetzelfde aan de Heere God.

Gespreksvragen:

1. Hoe ervaart u het bidden met uw kinderen? Noem positieve en negatieve ervaringen.
2. Welke onderwerpen om te bidden vindt u in het 'Onze Vader'? Vindt u die terug in uw eigen gebeden? En in die van uw kinderen?

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2008

De volgende wijzigingen hebben plaatsgevonden:
1) De MV "Onderzoekt de Schriften" te Klaaswaal (blz. 19) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. J. Griffioen, Burg. Korstanjestraat 41, 3286 VX Klaaswaal.
2) De MV "Een door het Woord" te Lelystad (blz. 18) heeft een nieuwe voorzitter: dhr. G.J. van der Haar, Flakkee 21, 8245 GC Lelystad.
3) De MV "Schrift en Belijdenis" te Barneveld (blz. 16) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. D. de Gooijer, Thorbeckelaan 79, 3771 EC Barneveld
4) De MV "Tot de Wet en de Getuigenis" te Zuilichem (blz. 7) heeft een nieuwe secretaris: dhr. R.C. Bal, Poortwegje 23, 5305 CS Zuilichem.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,

Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

Themadag regio Noord Veluwe/ IJsseldelta op D.V. 25 April 2009

De regionale commissie themadagen uitgaande van de Bond van Hervormde Mannenverenigingen op G.G. en van de Bond van Chr. Gereformeerde Mannenverenigingen nodigt u hartelijk uit voor het bijwonen van een themadag op D.V. zaterdag 25 april 2009.
Thema: **"Christen - zijn in deze tijd."**
Locatie: Verenigingsgebouw "Elim", Eperweg 35 te **'t Harde**.
Hoofdthema: "Christen – zijn in deze tijd."
Deelthema 1: De Bijbelse uitwerking door ds. P.D.J. Buijs (Chr. Geref.) te Harderwijk.
Deelthema 2: De praktische uitwerking door ds. A. Simons (Herv.) te Vinkeveen.
Dagvoorzitter: Ds. A. Snoek te Oosterwolde.
Aanvang: 9.30 uur (inloop vanaf 9.00 uur)
Sluiting: 13.00 uur.

Het thema staat enerzijds vooral in het teken van actuele ontwikkelingen op ethisch, maatschappelijk en economisch terrein en

anderzijds wil het een Bijbelse handreiking geven om in een individualistische samenleving ook geestelijk en kerkelijk staande te kunnen blijven.
Waarbij ook door onderlinge verbondenheid, ontmoeting, herkenning en openheid mannen uit verschillende plaatsen bezig zijn met het meest wezenlijke van het Evangelie in relatie tot de praktijk.
Er is gelegenheid tot het stellen van vragen en ook is er ruimte voor samenzang.
Voor een gratis lunch wordt gezorgd, wel is er een collecte voor de bestrijding van de onkosten.
Met het oog op de organisatie van deze dag kunnen belangstellenden zich aanmelden via email: regionalethemadag@kliksafe.nl. Iedereen is hartelijk welkom (ook dames).

Nog een herinnering (zie de Hervormde Vaan van februari):
Themadag te Veenendaal op D.V. 21 maart a.s.

Referenten:	ds. J.C. de Groot en prof. dr. A. Baars.
Locatie:	Prins Bernhardlaan 26 te Veenendaal.
Aanvang:	10.00 uur. M.P.

Overlijdensberichten

Met droefheid geven wij kennis, dat de Heere, na een korte periode waarin zijn krachten steeds minder werden, toch voor ons nog onverwacht, heeft weggenomen ons trouw en meelevend lid

de heer W. BOEL

op de leeftijd van 82 jaar.

Vanaf de oprichting in 1972 was hij een trouw en meelevend lid. Deze trouw en liefde voor onze vereniging getoond in zijn eenvoudigheid zullen bij ons in dankbare herinnering blijven.

Wij bidden mevr. Boel met de kinderen, kleinkinderen en allen die hem lief en dierbaar waren de genade en troost des Heeren toe.

Bestuur en leden
Herv. Mannenver. „Rond het Woord"
te Groot-Ammers

Groot-Ammers, 4 februari 2009.

De HEER is mijn Herder

Met droefheid geven wij u kennis dat na een periode van ziek zijn door de Heere, uit ons midden is weggenomen, ons trouw en meelevend lid

JAN GERRIT VAN DER BEEK

op de leeftijd van 79 jaar.

De Heere sterke en vertrooste zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en allen die hem lief en dierbaar waren.

Bestuur en leden
M.V. „Calvijn"

't Harde, januari 2009.

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u:
Wie Mijn woord hoort en Hem gelooft
Die Mij gezonden heeft, die heeft het
eeuwige leven en komt niet in de verdoemenis,
maar is uit de dood overgegaan in het leven.
Joh. 5 : 24

Met droefheid geven wij u kennis dat de Heere, voor ons geheel onverwacht, tot Zich heeft genomen ons trouw en zeer gewaardeerd lid

ANTONIUS MATTHEUS VETH

in de leeftijd van 77 jaar.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen, met dit grote verlies.

Bestuur en leden van de
Mannenvereniging „Calvijn"

Baarn, februari 2009.

Op 16 februari 2009 is door de Heere onverwacht van ons weggenomen ons trouw meelevend lid

BURGER DE JONG

in de leeftijd van 77 jaar.

Met dankbaarheid denken wij aan de jaren die hij in ons midden mocht zijn.
De Heere sterke en vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen vanuit Zijn Woord.

Bestuur en leden van de
mannenvereniging „Calvijn"

Polsbroek en Vlist, februari 2009.

BOND VAN NED. HERV. MANNENVERENIGINGEN OP G.G.

UITNODIGING

Aan de leden van onze bond om op D.V.

ZATERDAG 18 APRIL 2009

aanwezig te zijn op de te houden

HUISHOUDELIJKE VERGADERING

in de aula van de Hogeschool **„DE DRIESTAR"**,
Burg. Jamessingel 2 te Gouda
Aanvang 14.00 uur.

AGENDA:

1. Opening door de voorzitter, ds. W. Westland
2. Jaarverslag van de secretaris
3. Jaarverslag van de penningmeester/begroting 2009
4. Verslag van de kascontrolecommissie
5. Benoeming nieuwe kascontrolecommissie
6. Mededelingen
7. Uitslag verkiezing hoofdbestuursleden
   voorgestelde dubbeltallen:
   1. vac. ds. J.P. Nap (herkiesbaar)
      ds. J.P. Nap te Lunteren
      ds. J.A.C. Olie te Zuilichem
   2. vac. dhr. C. Oosterom (herkiesbaar)
      dhr. C. Oosterom te Lopik
      dhr. T. de Gooijer te Veenendaal
   3. vac. dhr. M. Post (herkiesbaar)
      dhr. M. Post te Veenendaal
      dhr. J. Goudriaan te Papendrecht
8. Referaat ds. E. de Mots:
   „Leven in de laatste dagen: blijf (er)bij!"
9. Collecte
10. PAUZE (verkoop referaten)
11. Bespreking van het referaat
12. Rondvraag
13. Sluiting door ds. J.P. Nap

U bent hartelijk welkom! M. Post, 2e secr.

P.S. De Hogeschool „De Driestar" ligt op loopafstand (via de achterzijde) van het Centraal Station te Gouda. Ook met de auto goed bereikbaar, het gebouw ligt in de directe nabijheid van de A12.